

remélt siker érdekében, akár milyen röviden is, de kifejezést ne adjunk.

Adja Isten, hogy sikere legyen!

A nők és az idealizmus.

Mind sűrűbben találkozunk úgy a vidéki mint a fővárosi lapok hasábjain cikkekkel, melyek behatóbban foglalkoznak a nőneveléssel, illetve a nők társadalmi állásával. Valaminek hiánya érzik, — s ami hiányzik annak lényegesnek kell lenni, mert sokak által, több oldalról megvilágítva gyakran vitatják nyilvánosan e kérdést. Legutóbb a „Debreczeni Lapok“ hasábjain olvastam egy meleg hangú cikket mely hiányát látja a magyar irodalomban ifjú leánykáknak való könyveknek.

Egy ilyen irodalom megteremtése bizony nagyon üdvös lenne.

Ambár ha jól kutatunk találunk jeles írónk munkái közt: Tompa virág regéi. Arany elbeszélő költeményei. Jókainak vannak ifjúsági bájos történeti régényei — van Józsikának — és T. Szathmáry Károlynak, s ha kutatunk még találunk más hasonlirányú könyveket is.

Nem az utolsó tíz évben írt művek közt — melyeknek eszményi szép iránya nemesen hat a fejlődő lélekre. — Egy időre ezekhez kellene visszatérni — mert az ideges századvégi korban alig hiszem, hogy valaki tudna olyan munkát teremteni, mely betöltené e szép hivatást.

Az ilyen művek megteremtéséhez mély tiszta idealizmus kell. — Ha nem a lélekből jött az eszme nem is hat az a lélekre, s akkor jobb meg nem írni. Az irodalom épen úgy mint a társadalom tulságosan hódol a naturalista iránynak — benne van a levegőbe, a leányka magába szívja már az iskolában azzal a küssé nagyon is sok tudománnyal, melyet gyenge agya nem tud megemészteni. — S mert ez mind nem a nő természetéhez való, azért is van olyan visszatetsző hatása.

A nő a természettől az idealizmus befogadására van predestinálva: lelkületének gyöngegsége, mystikus hajlamai, finom idegzete az eszményibb gyönyörök után ébresztenek vágyat. De az eszményi gondolkodás hatalmas tényezője is a női jellem fejlődésének. A női jellem magában a megszilárdult eszménység. A természet örök igazságai érvényesülnek nem

csak alkotó és romboló elemeiben, hanem nyilvánul az a legkisebb fűszál, s a legparányibb bogár életében is. Az egészséges idealizmus mindég reális alapon nyugszik, ezt tudják azok kik a szépet a hasznossal egyesíteni tudják.

A haladás, művelődés nagy arányokban fejlődik, az élet lázas fogatában csak a női lélek gyöngédebb vágyakozása marad megfigyeletlenül, pedig a léleknek is nagy szüksége van táplálkozásra, eszményi gyönyörökre. A szívnek egyetlen vágya, hogy birjon egy másik szívet, mely mellette érezzen akkor is, ha mindenki elhagyta. S a lélek mely az ember isteni származása mellett bizonyít, ne vágya magas származásához illő gyönyörök után. S hol találja ezt meg, ha nem a poézis eszményi világában? — Hiába tagadja le e vágyakozást a hétköznapi élet, a divatos hang, mely mindent eladhatónak és megvehetőnek hirdeti, s e szerint osztja be az életet. — Egy-egy pisztoly lövés, egy-egy korán kialvó élet megdöbbenő czáfolatát adja, s megrendülve kell gondolkoznunk a felett, hol fészkel az a nagy elgületlenség, mely a társadalom minden rétegében érezhető, ugy a családi tüzhely körül, mint a nyilvános élet terén, s frappansul meg nyilatkozik egy-egy drámában?

A női lélek olyan, mint az égbolt titokzata szépsége, melynek mystikus csudái örök időktől fogva az emberi lélek magasabb elmékedésének tárgyát képezte, titkos sejtelmével édesen pihen meg a költői álmokon. E sejtelmek illúziója adja meg a gyönyör égi tisztaságát s ez ad erőt a lemondás fájdalomaihoz.

Minden szívnek vannak ifjú éveiben magasabb álmái; olyan ez mint a virágnak az illat; e magasabb álmok nemesítésre vannak hivatva, s ezt elpusztítja a hitetlenség, a hideg számítás gunyos tekintete, mely számokra osztja az életet, ugy ont és sokszoroz, hogy ami szívnek léleknek jut, az egy nulla.

S hogy ez nem csak a nőkre kivételesen, hanem egyáltalán nincs jól az emberiségre sem — nem régiben egy jeles író tanulmányt írt a kétlelkű emberről. Ez is olyan századvégi spezialitás. Egyesíti Göthe Taustját Mephistoval, Madách Adámját Lucziferrel, — e szerint az embernek kétféle meggyőződése van. Az egyik, mely lelkében az események hatása alatt önkénytelen éled, a másik pedig az, melyet a társadalmi élet konvenziója, a

nagy többség — irány eszméi formálnak. Amit az egyik teremt, azt a másik lerontja, a lélek nemes gondolatait bele dobják a társadalmi okosság rostájába, amely igen gyakran át hullatja a tiszta szemet, s érvényesülnek a felületesség polyvai.

Irtak már a kétlelkű asszonyról is. Ez az exstikus lény az egyik lelkével bűnös, a másik pedig az eszményi tisztaság gyönyöröi után rajong. S mily lélektani megokolással garnirozza e furesaságot a két lelkű író — akinek lelkében meg van ugyan a nemes idealizmus, de kegyetlenül félre sodorja a fejét, hogy oda illesztesse a naturalizmus divatos köntöséhez.

Aztán nincsennek megelégedve a nőkkel; pedig azok is csak azért produkálnak annyi furesa ferdeséget, hogy illő legyen reájuk a divatos köntös. Vannak ám hála Istennek most is poétikus hajlamu finom nevelésű leányok. Csak hogy azok nem igen szerepelnek. Ki érti meg őket? Ki toglalkozik velük? — A férfi világ legnagyobb része bizonyosan nem. Nem érnek rá ma már a nők lelkét tanulmányozni. Aki a pillanatnyi szórakozásnak megfelel a társaságban, a házaságban pedig, akinek anyagi helyzete s egyéb személyes tulajdonságai az élet viszonyaihoz legjobban megfelelők, azok szerepelnek. Mindent az ész az okosság teremti.

A világ egészen jól van úgy, amint van. Miért volnának eszményibbek a nők, hogy mélyebben éreznék a meg nem értés keserűségét? Hozzák divatba az idealizmust — keressék a nők lelki szépségét, s minden nagyobb irodalmi vagy nevelésügyi reform nélkül meg is fogják azt találni.

Bignió Mariska.

Debreczeni hírek.

* **Hirtelen halál.** Kedden este: a midőn a legnagyobb zápor-eső volt, Kut-uteza 3812. számú háza, a mely Mezei Jánosné tulajdona, bemenekült az eső elől özv. Papp Gáborné napzamos asszony és egy félre eső helyen meghuzódott. Reggel a ház lakói halva találták meg.

* **Felhőszakadás.** A kedden délelőtti felhőszakadás a délutáni órákban megismétlővött, még pedig fokozottabb mértékben. A szélvihar több ház tetejét megrongálta s kü-

E tulajdonságával könnyű volt magát a vidéken felküzdeni. Vagyonra és tekintélyre tett szert s már mint fiatal ember a vármegye főfizikusa lett.

Sok leányos házban néztek reménykedve a doktor ur jövődöbeli szándékaira, de ő állhatatosan megmaradt gargon életében. Kezdetben számításból; később szokásból. Nehezére esett volna megválni a vidám cimboráktól, a hol sziporkázó szellemével vezette a társaságot és megbámulták ötletességét.

Ez volt az ő gyenge oldala. Szerette a tréfát s az embereket mindig a mulatságos oldalukról tekintette. Érezte a fölényt, de ha ötleteit gyakran mások rovására érvényesítette is, mindig óvatosan kerülte a sértő formát.

Azonkívül szeretett még egyet. Pus-káját és a vadászatot. Napokig elbolyongott a harmatos mezőkön, a szénaillatos réteken s ha kifáradt a vadászatban, megfogott egy munkást az ekeszarvánál, vagy a kasza mellett s szívesen elbeszélgetett vele.

— Érdekel mindegyik — szokta mondani. Az én szememben minden ember problema, a melynek megfejtése megérdemli a fáradságot. Még a test bonczolása is érdekes, hát még a léleké? Azt a nyilt együgyű lelket passzióval vizsgálom. Bele akarok tekinteni a masinájába. Hogy forr, hogy képződik, hogy alakul ott a gondolat. Sokszor egy-egy kérdéssel zavarba hozom. Rám bámul és megáll. Ilyenkor tudom, hogy szellemi potenciája elérte a legmagasabb pontot, a meddig emelkedhetik. A gondolkodás kereké itt megakad s kezdődik a kaos, a nirvána.

A doktor talán maga sem vette ész-

re, hogy ezzel a szisztemával nem is annyira mások tudásának határait akarta mérlegelni, hanem a saját szellemvilágának szélességében gyönyörködött. Az összehasonlítással nem emberismeretét, hanem saját hiúságát táplálta.

Az utczáról kocsizorej hallatszott föl, a mely hirtelen megállt a félig nyitott ablak előtt.

— No még csak az kellene — dörmögte a doktor. Eppen mikor vadászatra készülök.

— Az igali kocsis, nagyságos ur!

— No hála Isten. Tedd föl a tarisznyát és a töltéseket. A puskámat vedd ki a tokból és tedd föl a kutyát a kocsira. Adj egy pohárka pálinkát a kocsisnak és mond, hogy mindjárt megyek.

Mikor a kora szeptemberi hajnalon a doktor ur kocsija kiért a kis városból, a 'friss réti levegő illata arczába csapott s kitért mellel szivta magába az üdítő frissességet. Befordultak a nyárfákkal szegélyezett mezei utra, a melyet a pirosló hajnal megaranyozott fényével. Az ég pereméről fölszakadó nap első sugara végig ömlött az égbolt azurján s e csókra megmozdult a földön az élet.

A doktor ur idegei is megnyugodtak. Boszusága eltűnt. Ereibe visszatért az életkedv pezsgése.

A lankás oldalon a sötét mályvák közül előcsillámlott az igali torony. A tüzes, apró, somogyi lovak ragadták a kocsit s a fölvert port félrecepta a reggeli szellő.

— Mindjárt ott leszünk nagyságos uram, — szolt hára a kocsis, pipáját foghegyre kapva.

A doktor ránézett a visszaforduló paraszt arcra. Zömök, vállas alak, szurós hajú

kerek koponyával, kiálló széles pofacsont. Apró fekete gyöngyszemek, amelyekből az életkedv derüje és melegsége ömlött szét.

— Te vagy édes magyar fajom, a te somogyi race tisztaságoddal. Szemedben az őszinte nyíltság; és csak a szájad szögletében van egy huméztos vonás; az élmeleségnek és a találékonyásnak jelvénye. Ime egy újabb problema! Nézzünk a lelkébe.

— Földi, járt-e maga valaha iskolába?

— Nem értem rá kérem alásan.

Annál jobb. Egy szűz agyvelő, amelyet soha a kultura ekéje föl nem tört; a tudomány meg nem rontott. A legalkalmasabb anyag a kísérletezésre.

— Látja-e azt a napot. Ugyan mit gondol, mi lehet az?

— Az Isten dolgába sohasem töröm a fejemet.

— Hallotta-e már, hogy az a tüzgolyó több ezerszer nagyobb a mi földünknel.

— Ki mérte azt meg nagyságos uram?

— A tudósok, akik a csillagokat vizsgálják.

— De hiszen nagyságos uram, nem hiszek én nekik.

— Miért?

— Mert könnyebb hazudni mint kapálni.

A doktor félre értette a tudományos problemákat, s köznapi kérdésekkel próbálta zavarba hozni emberét.

— Hát atyafi ismori-e a Zapletyák fiskálist?

— Hogy az Isten ne vegye rosz néven a uevét, sohase hallottamja hírét.

— Hát a Zupletyák patikárust tudja-e hol lakik?

— Nem én nagyságos uram.

lönösen a 'Széchényi-utcán okozott nagyobb károkat. A Széchényi-utca végén levő cirkusznak ponyva-tetejét annyira összetépte a vihar, hogy az nap este az előadást sem lehetett megtartani.

* **Megkínzott gyermek.** Nyizsnyák János nevű gyermeket a napokban eszméletlen állapotban szállították haza a péterfyai temetőből. A gyermek, midőn magához tért, azt adta elő, hogy egy ismeretlen ur kicsalta őt a temetőbe, hol összevissza verte. Az ismeretlen tettest nyomozzák.

* **Mérgezés.** Mokány János hetes, ki a Franciscs és Jóna czég droguista üzletében van alkalmazva, lysol oldattal leöntötte magát és súlyos égési sebeket szenvedett. E mellett a belélegzett gőzöktől vérmérgezést is kapott, úgy hogy a kózkórházba kellett szállítani. Ha felépül is, nyomorék marad, annyira össze van égve.

* **Tolvaj szabó segéd.** Bister Ferencz szabó segéd gazdájától többféle ruhaneműt és egy aranygyűrűt ellopván megszökött. Körözése elrendeltetett.

* **Öngyilkossági kísérlet.** Takács János ácslegény, részeg állapotban, a helyi vasut vonata által akarta magát megöngyilkoltatni. Föltett szándékában kellő időben megakadályozták.

* **Meglopták.** Almási Ferencz szolnoki ácsmestertől, egyik helybeli vendéglőben ellopták óráját és 10 frt készpénzét. A tettest még eddig nem puhatolták ki.

* **A debreczeni szőlő és bortermelő szövetség** a jövő hó 7-én a megyeház nagy termében gróf Degenfeld József főispán elnökelete alatt rendkívüli közgyűlést tart.

* **Öngyilkosság vagy gyilkosság.** Bagoly József mikepécsi 57-58 éves napszámost úgy találták kedden reggel szobájában átlótt mellel. Kuttyája fél arczát orrát egészen összemarta. Egy régi fegyver feküdt mellette. Ugy mondják szomszédai, hogy öngyilkos lett volna, de lehetetlen, hogy a gyilkosságának lett áldozata. Ügyét áttették a kir. ügyészséghez.

* **Katonai felülvizsgálat** lesz a jövő hó 13-án a „Pavillon“ laktanyában. A egyes katonai felülvizsgáló bizottságon gróf Degenfeld József főispán elnököl. Eddig Náduvarról 2 katona köteles jelentkezet felülvizsgálatra.

* **Elnök választás.** A debreczeni pin-czérek nyugdíjalapot gyűjtő társasága pénte-

ken éjjel közgyűlést tartotta meg, amelyen elnökül egyhangulag Skergula Istvánt alelnökül Dobó Sándort és pénztárnokul Pritviter Józsefet választotta meg.

* **Tanár választó közgyűlés.** A tiszántuli ev. ref. egyház tanárvalasztó bizottsága a jövő hó 2-án kedden a főiskola kistermében közgyűlést tart, melyen a Debreczenben felállítandó két ujjogi tanszék betöltését illetőleg fog határozatot hozni.

Jól számít.

— Az érdeklődők. —

A kávéházi asztaltársaságnak, melyről ez alkalommal megemlékezünk, valamennyi tagja nőtlen fiatal ember volt. Nap nap után rendes találkozó és szórakozó helyük volt a kávéház.

Meg volt az ő rendes asztaluk, a hol összeültek, a hol tanácskoztak, — ahol trécseltek.

A fiatal emberekből álló társaságnak egyszerre csak elmaradt legvidorabb tagja.

Első nap fel se tűnt. A második nap már gondolkozóba estek a többiek, hogy vajjon hová lett Pista?

Harmadik, negyedik nap, már boszankodni kezdtek rajta, hogy hírt sem hallanak felőle.

Ma is éppen ezen boszankodtak, mikor a társaság egyik tagja nagy sebbel lobbalt ront közéjük.

— Fiúk, tudom mi van Pistával.

— Halljuk! Halljuk, kiáltották csaknem mindannyian egyszerre.

— Pista nősül.

— Hallatlan! A mi tudtunk nélkül, csak úgy titokban?

— Tegnap este találkoztam vele éppen a menyasszonyi háztól jött.

— Nos, mit beszél?

— Azt, hogy a menyasszonya valóságos angyal...

— Ah!

— Azt, hogy hozománya van.

— Mennyi?

— Tízezer forint.

— Nos és?

— Azt beszéli, hogy a világon ő a legboldogabb, akarom mondani a legboldogabb ember.

— Nem kérdezted meg tőle hány éves a menyasszonya?

— De igen.

— Nos és mit mondott.

— Azt mondta, hogy huszonkettő.

— Akkor tehát éppen huszonhat esztendő, szól bele a társaság egyik tagja.

— Honnan tudod?

— Hah! Hát kettőt a leány tagadott el Pista előtt, Pista meg a másik kettőt te előtted.

Valaki.

Közelvidéki hírek.

— **A nagyváradai László-malom** telepét kedden délelőtt árverezték. Kikiáltási ára a leltárban foglalt ingóságokkal együtt, mind a két telepre összesen 500,000 frt.

— **Egy alispán halála.** Miklós László kir. tanácsos, Szabolcs megye alispánja, — mint Nyiregyházáról írják hétfőn éjjel, virányosi tanyáján negyvenöt éves korában szélhűdésben meghalt. Hat esztendő óta volt alispán, általánosan szerették. Halála az egész megyében nagy részvétet keltett. — Miklós László régebben országgyűlési képviselő volt, és a függetlenségi és 48-as párthoz tartozott. Szabolcs vármegye közigazgatása igen sokat köszönhetett az ügybuzgó és fáradhatlan tisztviselőnek. Temetése ma folyt le nagy részvét mellett.

— **Öngyilkos hivatalnok.** Szatmárról írja tudósítónk Tamássy László az első magyar általános biztosító társulat gyakornoka, Szatmáron a napokban, a hivatalos helyiségben nyulsréttel töltött duplacsövű pisztolylyal föbe lötte magát s szörnyet halt. Balkezében levelet szorongatott, melyben bocsánatot kért özv. édes anyjától. Tamássy az öngyilkosság eszméjével már már régebben foglalkozott. Az alig 18 éves, rokonszenves fiatal ember iránt általánosan a részvét.

— **A Szamos áldozata.** Szabó Gyula altiszti iskolára készül honvéd, mint Szatmárról írják nekünk, három bajtársával a napokba a szabad Szamosban fürdött. Egyszerre csak az ár elkapta. Bajtársai egy tutajról akarták az evezőt letörni, hogy azt nyujtsák neki, de azt letörni nem voltak képesek, s így a szerencsétlen fiatal ember nagy vergődés után, vízbe fullt. Temetése szülői, ösmerősei és bajtársai nagy részvétele mellett történt.

— Ne mondja!
Egy darabig hallgattak, mikor a kocsis hirtelen hátrafordul.

— De kérem, ennek se Zupletyák ám a neve.

— Hát micsoda?

— Deutsch. Aztán nem is volt az soha patikárus.

— Hát mi?
— Lószenzál.

A doktor szó nélkül szállt le a kocsiról. Gyanakodása most már bizonyossá vált. Jancsi otthon nem tudta elgondolni, hogy mi lelta a nagyságos urat, mert ilyen bosszusnak még sohasem látta. Szó nélkül feküdt az ágyába.

Pár pillanat mulva egy heves csöngetés zavarta föl első álmából.

— Ki az?

— A kocsis van itt nagyságos ur. Beszélni szeretne a doktor ural.

Az a bozontos, kerek koponyájú fej elöbukkant a megvilágított ajtó mögött.

— Kérem nagyságos ur, rosszul beszéltem.

— No? — kérde a doktor kíváncsian, ágyából felkényökölvé.

Annak a lószenzálnak nem Deutsch volt ám a neve, hanem Weisz.

A doktor ur arczát hirtelen elfutotta a vér és vánkosaira visszadőlve csak annyit tudott kinyögni:

— Jancsi, dobd ki ezt a gazembert!

Csak hogy a doktor ur ezzel a problémájával, amelyet idejében nem tudott megfejtetni, soha sem dicsékedett el.

— Ej ej — szolt mosolyogva a doktor, hát maga még a vidéki urakat sem ismeri.

A kocsis törte a fejét, de csak nem tudott rájönni. A doktor pedig mosolygott a paraszt zavarán, melyekkel ezeket a költött, pogány hangzású neveket mondogatta.

— Zupletyák... Zupletyák... nem a mi vidékünkéről való urak ezek, kérem.

— Pedig itt laknak atyafi valahol a közelben.

— No hát akkor igazán nem ismerem őket.

Mikor a doktor a vadászat után a tisztartó házába visszatért, mosolyogva beszélt el a kocsis fejtörését.

— Olyan becsületesen együgyü, hogy arca az első pillanatban elárulja. Nyílt lelke ott ül a szemében. Ez az ember sem kételkedni, sem bizalmatlankodni nem tudna. Hiába az emberismeret nem esal. Még ezek a pogány nevek sem ébresztették föl gyanuját, — folytatá nevetve a doktor. Hisz vakon mindent, mert nem dolgozik benne a kritikai érzék. Ertelme csak a tudás kezdetleges stádiumáig fejlett.

A szegény kocsis pedig azalatt sorra kérdezte az egész csslédséget, hogy ki hallott valamit a vidéken Zapletyák fiskálisról. Végre az egyik cseléd felvilágosította:

— Vigyázz, a doktor ur tréfás ember, teveled alighanem áprilist íratott.

Mikor estefelől előállt a kocsis, a doktor ur fáradtan vetette bele magát a párnás ülésbe. Nem érdekelté többé semmiféle problema. Sokkal jobban el volt foglalva önmagával.

Már a város határához közeledtek, mikor a kocsis hirtelen hátrafordul és nagy tisztos ségtudással megszólal:

— Kit is tetszett délelőtt kérdezni nagyságos uram?

A doktor szemében fölillant a tréfa kedélyessége.

— Hát azt kérdeztem, hogy ismeri-e a Zupletyák fiskális? Talán gondolkodott róla?

— Igen is gondolkodtam. Most már tudom ki az kérem.

A doktor meghökkent. Csakugyan volna ilyen nevű ügyvéd a vidéken?!

— Itt lakik a Szillba. Csak fogjam meg egyszer a gyalázatost a mezőn, tudom meglakol.

— Miért haragszik rá?

— Hát kérem, minden poczakos nyulunkat ellövi.

— Igazán ismeri maga azt az embert?

— Hogyne ismerném. Hanem kérem nem Zupletyák ám annak a neve.

— ? ?

— Hanem Mészáros.

A doktor rábámul.

— Azután nem is fiskális az kérem.

— ? ?

— Hanem végrehajtó.

A doktor zavarba jött. Együgyűség ez, vagy ravaszság? Emberismerete cserben hagyta. Ez az arcz el nem árul semmit.

— Talán Zupletyák patikárust is ismeri? — Hogyne ismerném, Annak a kódisa vagyok.

— Hogyan?

— Kérem, egy szürke lovat szóztam rám a török-kopányi vásárban. Kehes volt, el is döglött a kezem alatt.

— Zupletyák?!

— Az.

— Patikárus?

— Persze.

Hajdumegyei hírek.

Iparkamarai kültagok választása lesz H.-Böszörményben, mint a megye legnagyobb városában e hó 30-án. A választás a városházánál leendő, nevezett nap délelőtt 9 óráján kezdődik. — Választási elnök: Lányi Márton, helyettes elnök: Méder György. Jegyzők: Kelemen Mihály és Somossy Zoltán.

Belviz szabályozás a Semsey uradalomban. Semsey Andor a B.-Ujvároshoz tartozó Kónya pusztán belvizszabályozási munkálatokat szándékozik eszközölni, melyre nézve másodfoku határozatot, mely megegyezik az alispánéval, Hajdumegye közigazgatási bizottsága is meghozta. Erről a szomszédság révén érdekes Debreczen várost, ma értesítette Rásó Gyula alispán.

A hajdumegyei „Gönczi-egyesület“ folyó évi július hó 6-án d. e. 9 órakor Debreczenben a városháza tanácstermében rendes évi közgyűlést tart, melyre a rendes, alapító és pártoló tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

Hajdumegye tisztújítása és a belügyminiszter. A törvényhatósági bizottság virilis és választott tagjai névjegyzékének záros határidő alatti összeállítására, Percezel Dező belügyminiszter rendeletileg felhívta a vármegyei törvényhatóságot és pedig akként, hogy — miután az év végével megejtendő általános tisztújítás alkalmával a jövő évre összeállított névjegyzékekben felvett bizottsági tagok lesznek hivatottak a tisztikart megválasztani, a választott törvényhatósági bizottsági tagok névjegyzéke is december 15-ig véglegesen egybeállítottassék.

Hajduvármegye egészségügyi bizottságának ülése. Hajduvármegye egészségügyi bizottsága folyó hó 30-án, vasárnap délelőtt 9 órakor, a vármegyei háza kis tanácstermében Szöllőssy János megyei főügyész elnökele alatt ülést tart. A bizottság az ujonnan rendszeresített nádudvari járás orvosi állásra beérkezett pályázati kérvény felett mond véleményt. Ez állásra — mint annak idején megírtuk — egyedül dr. Dombó József kórházi segédkorvos pályázott.

Anyaggyűjtés a milleniumi kiállításra Hajduvármegyében. Az 1896-ik évi ezredéves országos kiállítás mezőgazdasági és erdészeti csoportjának Hajduvármegyei és Debreczen szab. kir. városi helyi bizottsága erősen folytatja munkáját. A bizottsághoz a kultuszminiszter által nem régiben beosztott Cséser Lajos gazdasági tanintézetű segédtanár a mai és holnapi napon Hádház, Sámson Téglás és a két Józsa községben gyűjt a bizottság számára kiállítási anyag: talajminta és fél nyers terményeket. A bizottság egyik előadója Dr. Medve Zoltán ugyanezen célból vasárnap és hétfőn Balmaz-Ujváros, Egyek és Csege községbe utazik s rövid megszakítással még a hét folyamán a vármegye többi községeit is be fogja utazni.

Bűnbánat miatt a halálba. Nagyon ismert alak volt Csege községben Krizsán Mária, ki ha csak szerét ejthette berugott. Hasztalan igyekeztek hozzátartozói őt a rossz szokásától leszoktatni, mert bármily erős fogadást tett, hogy abban hagyja az ivást, csak rövid ideig volt képes a kísértésnek ellentálni. Iszákossága már annyira terjedt, hogy a hajdan jómódu asszony most a falu legutolsó teremtsévé lett. Hétfőn ismét nagyon berugott az elzúllott teremtsé s mikor kijózanodott, tudva azt, hogy az iszákosságáról való lemondáshoz ninesen elég ereje, a kutba ugrott; mire észrevették tettét, már meg volt halva.

Harcz cigányok és csendőrök között. A mező-csáthi szolgabíróság egy falka cigányt, mely 57 tagot számlál s 7 szekéren utazgat, kiindított az ottani határból T. Csege felé. T. Csege ismét B.-Ujvárosra indította őket, ahonnan ma reggel 3 vasvillásból álló fedezet mellett Debreczen felé irányították a fekete karavánt. Még a b.-ujvárosi határban jártak — mikor egy másik 3 szekérről utazó cigány-csapatot szemközt találtak, mely az újvárosiak megpillantásakor azonnal elárulta harezias szándékát. Megállították a szekereket, leugráltak azokról hirtelenében s megrohanták a sokkal nagyobb karavánt ki-

sérő fedezetet, hogy a színrokonokat megsabadítsák. A csendőrök karddal védekeztek a támadók ellen, azonban a cigányok nem engedtek; ekkor a csendőrök revolvert húztak elő és lövöldözni kezdtek a feketékre, mire azok hanyatthomlok elrohantak, magukkal vivén két kocsit, míg a harmadikat már nem volt idejük elvonnai a hareztérről, az ott maradt egy lóval a győztes ellenfél birtokában. A tolonczcsapattal Debreczenbe hozták azt is s mindannyit a régi kózkórház udvarára kísérték.

Lapunk barátja.

Szájában kurta szivarral, kezében nádpálczával, szívében gyűlölettel lépett be tegnap délután szerkesztőségünkbe Ká... Flórián.

— Uram az én feleségem megszökött!
— Mienk nem, szólnak a munkatársak.
— A dolog úgy esett...
— Nem vagyunk reá kíváncsiak, hogy esett.

— Pedig kíváncsiak lehetnének az urak, mert három árva...
— Három árva

Sir magába
Elhagyatott sötét
Szobába; kiáltotta a versirő munkatárs.
— Folytassa kérem!
— Tehát a feleségem megszökött.
— Kérem üljön le és írja meg.

Ká... Flórián leült és irt:
„Az megszökött asszony.
Megható reszkető hangon panaszkolt tegnap délután Ká... Flórián háztulajdonos, hogy az a hites felesége megszökött, tudniillik, míg Ká... Flórián a szorgalmáról ismert ember a szomszédba el volt foglalva, addig törvényes felesége összeszedve minden ingatlant és 550 forint készpénzt és megszökött három árva és egy férjet hagyva anya nélkül.“

Ujdonságok.

— **Istentiszteletek.** Vasárnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak Istentiszteleteket: a nagytemplomban: Míndszenti Imre, a kistemplomban: Szilágyi Imre, a Kossuth utcai templomban: Dicsőfy József, az ispotálytemplomban: K. Tóth Kálmán. — A szent Anna utcai róm. kath. templomban reggel 7 órakor Kovács Márk trnt csendes szent misét délelőtt 9 órakor Dr. Wolafka Nándor tart énekes szent misét, amely után a szentbeszédet Kovács Márk tartja meg. Délelőtt fél tizenkét órakor Molnár Kálmán tart csendes szent misét. Délután fél háromkor ker. tanítást Kovács Márk tart, amely után délután 3 órakor Pálffy Béla a litániát, délután négy órakor pedig Dr. Wolafka Nándor vál. püspök-plébános a rózsafüzér társaság rendes heti ájtatosságát tartja meg. — Az ágostai hitvallású evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor Materny Lajos lelkész tart istentiszteletet. Ennek végeztével offertorium lesz a tűzkárosult merényiek javára.

— **Fényes művészestély.** Az írók, hirlapírók, művészek és általában a műbarátok számára felállítandó „Ottthon“ előkészítő bizottsága már most akcióba lép, hogy a debreczeni közönségnek egy kellemes estét szerezzen. Ugyanis vasárnap egy hétre a „Margit“ fürdő színpadán művész estélyt rendez, a melyen a debreczeni színtársulat városunkban időző tagjai s műkedvelők fognak részt venni. A ma délután, a városház nagy tanácstermében tartandó előkészítő bizottsági ülés az estély programját részletesen fogja megállapítani és a művészetet pártoló debreczeni nagy közönség bizonyára nagy várakozással néz a fényes sikerűnek ígérkező est elé.

— **A városháza terve.** A tanács megbízása következtében Stáhl Géza h. főmérnök

mutatta be a tanácsnak a városháza terve kidolgozása és az építés vezetésére vonatkozólag Havranek Ferencz és Adriányi Géza műépítésszel kötendő szerződés feltételeit. Emeltett építésszel kötelesek az összes részletes terveket, rajzokat, munkakiírásokat elkészíteni, megszerkeszteni: az építés vezetését eszközölni és az építés ellenőrzésére Debreczenben állandóan teljhatalmu munkavezetőt alkalmazni. Mindezekért az orsz. mérnök és építész egyesület díjszabályzatának III. osztálya és 8. fokozata alapján a 230 ezer frt előirányzati összeg után 12,300 frt tiszteletdíjat és 1500 frt utiköltséget kapnak. Az építésszel a város által kívánt külön építés vezető díjazást, mely 4000 frtra rughat, nem követelik a városházától, amihez pedig az emeltett díjszabás alapján joguk volna, ha viszont a szintén szabályszerű utiköltséget nekik a város megteríti. A részletes terveket 1:100 mérték szerint folyó évi október 1-ig tartoznak bemutatni a tanácsnak.

— **Postagalamb állomások Debreczenben.** Ugy látszik az előkészületekből, hogy katonai célokra Debreczenben is fognak felállítani posta-galamb állomásokat, melyek katonai célokra már ez ideig is nagyon üdvös intézményeknek bizonyultak. Mindazon gazdák, a kik postagalamb tenyésztéssel foglalkoznak felhívattak, hogy a felállítandó postagalamb állomások tárgyában jelentkezzenek a helybeli katonai ügyosztálynál, Simonffy Gyula t. tanácsnok, a katonai ügyosztály főnökénél.

— **Ki akar postás lenni?** A kereskedelmiügyi miniszter 108 posta és távirda gyakornok jelölt állásra pályázatot hirdet. Erre az állásra pályázhatnak mindazok, akik a 18-ik évüket betöltötték és valamelyik középiskolától, vagy ezzel hasonrangu intézettől érettségi bizonyítványt nyertek. A közelebbi feltételek a helybeli posta-és távirda főnökségnél is megtudhatók.

— **Hirlapírók s művészek társasvacsorája.** Tegnap este a helybeli hirlapírók és a színtársulat itt időző tagjai közül számosan, ugyszintén az irodalom s művészet barátai, kik szívesen lélekkel fáradoznak, hogy az „Ottthon“ kör létesüljön Debreczenben, barátságos vacsorára gyűltek össze az Angol királynő-höz címzett vendéglőben. A szép cél kivételére vonatkozó érdekes eszmecsere élénk viták vettek fel a jelenlevők által. Tócsák sem voltak szűkben. Majd kedélyes beszélgetés után a „Hungáriában“ ért véget a társas összejövetel. Az Ottthon kör előkészítő bizottsága s a kör iránt érdeklődők minden csütörtökön este tartanak ilyen kedélyes társas összejövetelt az Angol királynő szálloda éttermében.

— **Uj menetrend a sáránd-derecskei vonalon.** A magyar államvasutak igazgatóságának legújabb intézkedése folytán azonnali érvényességgel új menetrend lépett életbe a sáránd-derecskei vonalon. E szerint minden pénteken új vegyes vonat közlekedik, mely Nagy-Létáról indul 1 óra 5 perczkor, Sárándról 2 óra 50 perczkor és Derecskén van 3 óra 10 perczkor; Derecskéről indul vissza 4 óra 20 perczkor, Sárándról 4 óra 40 perczkor és Nagy-Létán van 6 óra 10 perczkor este.

— **A hirlapírók igazolójegye.** A hirlapíróknak tudvalevőleg Boczkó Sámuel főkapitány külön szabadjegyet bocsájtott rendelkezésükre, hogy mindenütt a hol a nyilvánosság megkívánja a rendőrség mellett, első sorban vehessenek részt. Ezek a passzpartók már közel két év óta bocsájtattak ki először. A Boczkó főkapitány aláírásával ellátott rózsaszínű igazolványok a nyelvi ellenőrzés céljából új igazolványokat bocsájt ki. Az új igazolványok szövege ez alkalommal két papírra lesz nyomtatva. — A debreczeni hirlapírók s általában mindazok, a kik ilyen igazolványokra tartanak igényt, régi igazolványuk beszoigáltatása mellett holnaptól

kezdve új igazolványok kiállítását kérhetik a főkapitánynál. — A régi hírlapírói igazolványok ezután érvénytelenek lesznek.

— **Az anyakönyvvezetők és helyetteseik** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága, mint tudva van, a jövő hó tizedikéig köteles megtenni előterjesztéseit amár javaslatba hozott anyakönyvvezetőknek a házassági anyakönyvvezetésével leendő megbízatása iránt. — Az anyakönyvvezetők és helyetteseik kinevezésének ügye annyira elő van már készítve a belügyminiszteriumban, hogy mielőtt a szóban forgó utolsó adatok is fölrkeznek a közigazgatási bizottságtól, nyomban megindul az anyakönyvvezetők és helyetteseik kinevezése. — Julius végéig, esetleg a u g u s z t u s legelső napjaiban az összes anyakönyvvezetők ki lesznek nevezve.

— **A kultusz miniszter köszönete a főispánnak.** Csak nem régebben zajlottak le városunkban a tornaverseny mozgalmas napjai, a melynek sikeréért gróf Dégenfeld József főispán rendkívül sokat fáradozott. Csütörtökön érkezett a főispánhoz Wlassics Gyula kultuszminiszternek junius 26-án, 30630 szám alatt kelt leírata, a melyben a főispánnak a debreczeni kerületi tornaverseny rendezése ügyében kifejtett kiváló tevékenységéért, a melyvel a kitűzött kulturális és hazafias célt megvalósította, elismerő köszönetét nyilvánította.

— **A tűzoltó parancsnokság ülése.** A helybeli önkéntes tűzoltó testület parancsnoksága este nyolcz órakor a laktanya helyiségében, Szikszay Gyula főparancsnok elnökelete alatt gyűlést tartott, melyen jelen volt a város képviselőtársaságának Sámuel rendőrfőkapitány is. A parancsnokság az új laktanya átalakítása s berendezése ügyében folytatott tárgyalást a város képviselőjével. Az új laktanya ünnepélyes átvétele különben — mint értesülünk — augusztus hó 1-én fog megtörténni.

— **A róm. kath. elemi iskolák növendékeinek juniálisa.** Nagy örömnappal viradtak csütörtökön a róm. kath. elemi fiú és leányiskola növendékei. A befejezett vizsgálatok után akkor tartották meg a juniálisokat a nagy erdőn. Két külön vonat szállította ki délután a csaknem ezerfőre menő gyermekereget a nagyerdőre, a hol számos zenekar játszott a mulató gyermekeknek. Különböző csoportok keletkeztek mindenütt, vidám gyermeklarmától viszhangzott az erdő. A majálist este társas vacsora zárta be, amelyet Dr. Volafka Nándor vál. püspök-plebános adott.

— **A csokonai kör alapszabályai.** A debreczeni „Csokonai kör“ tudvalevőleg módosította alapszabályait s ezt jóváhagyás céljából felterjesztette a belügyminiszterhez. A belügyminiszter a város hatóságához küldötte a jóváhagyási záradékkal ellátott módosított alapszabályokat.

— **A gazdaszok tanulmány kirándulása.** Megirtuk már, hogy a gazdaszok két napi tanulmány kirándulást tartanak. E kirándulás pénteken és szombaton le is folyt. — Péntek hajnalba a Hatvan-utcai állomáson mintegy ötvenhárom tanár kíséretében ültek fel. — Steinfeld Mihály maesi uradalmára, hol a földesur fényesen megvendégelte őket. Megtekintve a minta gazdaszok Balmazújvárosra mentek a gazdaszok, innen este a Hortobágyra, hol Király Gyula v. tanácsnok várta őket. Másnap reggel megtekintették a juh és ménes állomásokat. Egy órakor — befejezve a körutjokat — ebédre gyűltek össze a esárdában és ott maradtak 3 óráig, a mikor is a hortobágyi állomáson vonatra ültek és visszatértek Debreczenbe.

— **Az új bankjegyek.** Ahhoz a tudósításhoz, a melyet a magyar delegátusoknak az osztrák-magyar bank kinstárában tegnap tett látogatásáról közöltünk, kiegészítésül közöljük még, hogy milyenek lesznek az új bankjegyek. Az ezer koronás bankjegy akkora mint az ezer forintos bankjegy. Az ötven forintos bankó valamivel hosszabb a tíz forintosnál. A bank a réznyomást könyvnyomdai felülnyomással meg akarja tartani, mivel a folytonos kísérletek bebizonyították, hogy ezek a jegyek még a fotográfia segítségével sem

utánozhatók. Az ezer koronás jegyek mindkét oldalán üllő női alakok láthatók. Az egyik Magyarországot a másik Ausztriát jelképezi, az ötszáz koronás jegyek két szélére egy-egy medalonba foglalva egy szép női fej látható, egy a magyar, egy az osztrák koronához hasonló diadémmal. A delegátusok úgy találták, hogy a Magyarországot jelképező barna női fejnek tulságosan komoly és sötét nézése. A száz koronás jegyeken ugyanilyen fejek vannak. Az ötven koronás jegyeken ép úgy, mint az ezresekén, üllő női alakok vannak mind a két oldalon.

— **A rendőrség fél év alatt.** A IV. kerületi rendőrség szerdán délre készítette el fél éves kimutatását tevékenységéről és ügyforgalmáról és azt a mai napon beis terjesztette Boczkó Sámuel rendőrfőkapitányhoz. A négy kerületi kapitánységnál e kimutatás szerint összesen 1429 egyén lett különbféle büntért, részint kihágásokért letartóztatva. Ezek közül sikkasztásért, lopásért stb. 101 egyén ügye lett a kir. ügyészséghez áttéve, a többi pedig vagy rendőri büntetésben részesült, vagy rendőri elintézésben részesült ügyek.

— **Egy táblabíró balesete.** A debreczeni királyi tábla egyik bíróját, Garam Jenőt újabb fájdalmas szerencsétlenség érte. Husvétkor — mint annak idején megirtuk — Földesen tartózkodása alatt eltört egyik térdkalácsa. Azóta annyira helyre jött, hogy bot segítségével már rövidebb séta utakat is tehetett, tegnapelőtt Katz Jakab tőzsde üzletébe ment, amikor még béna lábával megbottolt és újra olyan szerencsétlenül esett el, hogy lábszára multkori törés felett ketté tört. A kitűnő bíró szerencsétlensége felett általános a részvét.

— **Ritka természeti tünemény.** A mult szombaton érdekes látványnak voltak szemtanúi Debreczen és Szoboszló között fekvő Ebes pusztán dolgozó munkások. Erős villámlás, menydörgés között terhes fellegek borították el az eget. Egyszer csak három düllő földnyire kup alakú tüzes felhő ereszkedett le a földre. Néhány perez mulva úgy látszott, hogy köddé változott s lassan odébb húzódtott. Majd ismét mint izzó fény-kéve tünt fel óriási szárazmalom alakjával. Azokon a helyeken, a honnan ez a különös tünemény látszott, nagy jégeső verte el a vetéseket.

— **A város adakozik.** Debreczen város a százkabba és ezrekbe menő jótékony adományokon kívül, amelyekről az ország is elismerő tudomást vesz, csendesen, csak úgy a maga körében is teljesíti apró jótékony adakozásait. — A csütörtöki nap folyamán a a tisztai ág. hitv. ev. egyházkerület eperjesi kollégiuma tápintézetének öt forintot, a selmeczi ev. Lyceum tápintézetének pedig négy forint segélyt adott.

— **A Debreczenben létesítendő sertés hizlaló telep** ügyében a gazdasági egyesület választmánya vasárnap d. e. 10 órakor a városháza nagy tanács termében Váczy János elnökelete látogatott gyűlést tartott. A gyűlés tárgyját képezte a Debreczenben létesítendő sertés hizlaló telep érdekeit képviselő, a mult vasárnapi gyűlésen megbízott 30 tagu bizottság jelentése. A 30 tagu bizottság javasolja, hogy kérjék meg a kormányt és a földmívelési miniszteriumot, hogy mindazon kedvezményeket a melyekkel a kőbányai sertés piacz rendelkezik, adja meg a debreczeninek is. Hováth István, előbb jónak látná, ha egy bizottság küldetné ki, a mely meg szemlélné tüzetesebben a kőbányai és győri sertés hizlaló telepeket. Steinfeld Mihály legkorrektebb eljárásnak tartaná azt ha a bizottság egy már egészen kész tervvel, járulna a kormányhoz. Hosszabb vita után, dr. Király Ferenc indítványára, öt tagból álló szakértő bizottság választott, mely felfogja keresni a kormányt a kért engedély megadására. A bizottság tagjai lettek: Simonffy Imre, Steinfeld Mihály, Szücs Mihály, Horváth István, és Kiss Bálint, kik pár nap mulva eljárnak küldetésükben. A szervezködő bizottság megválasztása után a gyűlés véget ért.

— **Sósavat ivott.** Lányi János nyaralójában már néhány nap óta folyik a szobák festése. A festőkkel dolgozott Asztalos Géza nevű festő legény is. Kedden délután a nevezett festőlegény egy barnaszínű rumos

üvegből, miután azt gondolta, hogy pálinka van benne, ivott. Alig emelte azonban száájához, hirtelen rosszul lett és szóltanul lero-gyott a földre. — Az előhívott orvos konstataálta, hogy az üvegen gyenge sósav volt. A szerencsétlenül járt festő legényt hazaszállították lakására. A legújabb értesülés szerint a legény tul van minden veszélyen.

Irodalom.

Egy királynő izlése. A föld hatalmasainak, a kiknek csak egy pillantásába kerül, hogy minden kívánságuk teljesüljön, kiket születésüktől halálukig csak fény és pompa környékez, bizonyára nagyon tisztult izlésük van és nagy érzékkel bírnak minden iránt, a mi szép, művészi és előkelő. Csak hizelgő lehet tehát egy műre, ha egy oly hatalmas uralkodónak nyeri meg megtetszését mint Viktória angol királynő. — Ez a megtiszteltetés érte a „Röptében a nagyvilág körül“ című diszművet, melynek egy angol példányát a kiadó cég a királynőnek bemutatattott, aki magántitkára által a kiadókhöz: „Sír! Bemutattam Ö Felségének átiratát és az angolországi képeket a Röptében a nagyvilág körül című műből. Ö Felsége megbizott, hogy azt Önnek megköszönjem és képsorozat megvizsgálása után annak nagy mértékben megörült és megparancsolta nekem, hogy kérdezzem meg, megtarthatja-e a küldött könyvet, s hogy még három példányt kaphatna-e. Tisztelettel P o n s o n b y H e n r y T., tábornok. Egy ily művet a magyar közönségre nézve is hozzáférhetővé tenni bizonyára hazafias feladat s ennek teljesítésére az Egyetértés kiadó hivatala vállalkozott, mely 16 képet tartalmazó füzetekben magyar tárgyú képekkel bővítve most bocsájtja ki a diszművet füzetenkint postai küldéssel együtt 35 kr. valóban potom áron Eddig három füzet jelent meg. — Az egész mű 256 változatosan összeállított fényképet tartalmazva, nagybecsü gyűjteményt fog alkotni, melyben gazdag és szegény, öreg és fiatal egyaránt élvezetet fog találni. Egy 16 képet tartalmazó füzet ára postai küldéssel 35 kr. Előfizethetni 4 füzetre 1 frt 40 krral 8 füzetre 2 frt 80 krral, 16 füzetre 5 frt 60 krral. Az előfizetési díjak az Egyetértés kiadó hivatalába Budapestre küldendők.

Pártolásra méltó folyóirat a Székely Sámuel szerkesztésében megjelenő „Politikai Hetiszemle“ Magyarország ez egyetlen komoly irányu politikai hetilapja, mely fényes kiállítás, gazdag és változatos tartalom, magas etikai és szellemi színvonal tekintetében vetekedik a külföld legkedveltebb hetirevue-ivel.

E lap tárgyilagos és független magartatásával rövid idő alatt irányadó politikai köreinek elsőrangú orgánumává küzdötte fel magát.

Közgazdasági, társadalmi, irodalmi és művészeti rovata a magyar társadalom elitejének igényeit szolgálja. Klubboknak, kaszinóknak és olvasóköröknek pedig nélkülözhetetlen s állandó becsü hetilapja.

Nemcsak kollegiális, de hazafias kötelességet vélünk teljesíteni, midőn erre, a nagy körütekintéssel, sok izléssel és meglepő szak-képzettséggel szerkesztett, magas színvonalu Hetiszemlére felhívjuk a művelt és előkelő olvasóközönségnek becses figyelmét. A Politikai Hetiszemle előfizetési ára félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. — Szerkesztőség és kiadóhivatal VIII. ker., Kerepesi-ut 17.

Színház.

* **Mükedvelői előadás.** A mükedvelői előadások saisonját éljük. Egymásután következnek a mükedvelői csoportok előadásaikkal. Csak a napokban adtuk hirt arról, hogy augusztus 4-ére mükedvelők a „B u b o r é k o k“ című vigjátékkal lépnek a közönség elé, s most vesszük az értesítést, hogy a helybeli fodrász és borbély segédek is mükedvelői előadásra készülnek. Julius hó 21-én tartják meg előadásukat a Margit fürdő disztermében s e alkalommal M a r g i t t a y Dezsőnek „Ez-

res bankó“ czimű három felvonásos vigjátéka kerül színre. A darabban Menyhárt Rózsika, Viola Boriska, Tulnik Mariska, Martinyi Bertha, Pajtás András, Balázs Géza, Rencz Antal és Kovács József játsszák a főbb szerepeket. A próbák a darabból Dyaniska Ágoston rendezése mellett serényen folynak.

* Nylassy Mátyás a debreczeni színház tagja, aki szünidejét Aradon tölti el, Veres Sándorral az operaház jeles baritonékesével s még néhány művésztársával körutra indult, mely szép erkölcsi sikerrel járt. Nyilasi Mátyás vasárnap az aradi dalgyűlést által rendezendő estélyen is szerepelni fog.

* Színházi díszletek festése. A városi tanács belátta, hogy mégis nagyon jó hasznát veszi a debreczeni színház annak, hogyha a Varázsfátol díszleteit újra átfestetik az itt időző Helvigh Albert színházi festővel, mert a díszleteket esetleg más darabba is használhatja az igazgató. Tegnap azután megbízást adott Helvigh festőnek, hogy a régi elrongyolódott díszleteket igazítsa ki s fesse át újra. A genialis fiatal festő, ki nem egy ízben adta tanujelét magas képzettségének a mai napon meg is kezdte a régi díszletek átfestését.

Mikor és hol vannak zeneestélyek?

A „Margit“ fürdőben minden vasárnap 6 órától 9-ig, katonazene játszik.

A „Hungária“ kávéházban hetenként háromszor lesz zeneestély este 8 órától, még pedig szerdán a Magyar testvérek, szombaton Rácz Károly s vasárnap felváltva játszanak.

Az „Arany-Bika“ kávéházban hetenként két zeneestély van; hétfőn Rácz Károly, szerdán a Magyarok.

Az „Arany-Bika“ vendéglő éttermében vasárnap esténként a Magyar testvérek és Rácz Károly zenekara felváltva tartanak zeneestélyt.

Az „Angol-királynő“ vendéglőben kedden a Magyar testvérek, pénteken Rácz Károly játszanak.

A „Corsó“ kávéházban kedden, csütörtökön és vasárnap elsőrendű zenekarok tartanak zeneestélyeket.

A „Magyar-király“ kávéházban csütörtökön és vasárnap van zeneestély.

Debreczeni piaci árak.

A junius hó 25-én tartott debreczeni hetivásáron a következő árakat jegyezte a vásárlófelügyelőség:

Gabnaárak. Buza 7.20—7.10—7.00 frt. Kétszeres 6.20—6.10—6.00 frt. Rozs 5.70—5.60—5.50 frt. Arpa 6.00—5.95—5.90 frt. Zab 7.00—6.95—6.90 frt. Tengeri 7.00—6.85—6.90 frt. Köles 7.50 frt. Köleskása 12.00 frt. Burgonya 3.60 frt.

Marha, ló, juh felhajtás és eladás. Ló felhajtott 360 drb, elkelt 190 drb. Szarvasmarha felhajtott 860 drb, elkelt 405 drb. Sertés felhajtott 1250 drb, elkelt 240 drb. Sertésárak: 1/2 évestől 1 évesig párja 12—20 frt, 1 évestől 1 1/2 évesig 20—25 frt, 1 1/2 éves-től 2 évesig sovány párja 25—35 frt, öreg sovány 35—45 frt. Kővér sertés kilója 38—40 kr. — Szalonna és háj. 100 kiló ó-szalonna 48—52 frt. 100 kiló háj 48—52 frt.

Husárak: 1 kiló marhahús 42—44—52—4—56 kr. Sertéshús 48—55—56 kr. Juh-hús 24—28 kr. Borjúhús 65—60 kr.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. junius hó 25. Hizott sertésárak. I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgon felüli súlyban) 36.—37. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 36.—37. krig. Fiatal nehéz (pkint 320 klgon felüli súlyban) 32—35 krig. Fiatal közép (pkint 251—320 klg. súlyban) 32—35 krig. Fiatal könnyű (pkint 250 klg. terjedő súlyban) 25—32 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként

280 klg. súlyban) —.— krig. Közép (pkint 220—280 klg. súlyban) —.— krig. Könnyű (pkint 220 klg. terjedő súlyban) —.— krig.

Mulatságos időtöltés.

Apróságok.

Csodálatos.

Vő: „Az istenért mi lelta a képit kedves anyósom? Hiszem egészen meg van dagva!”

Felésege: „Meggzurta a mamát egy szunyog.”

Vő: „Csodálatos: soh se hittem volna, hogy ily kis állatban oly nagy bátorság lakozzék.”

Jaj annak.

Fiatalság: „Kérem, ma annyi dolgom volt, hogy azt sem tudom már, hol van az eszem.”

Öregség: „Azt csakugyan én is szeretném tudni.”

Az már igaz.

Asszony: „Mi nők mégis fűrgébbek vagyunk mindenben mint ti férfiak.”

Férj: „Az már igaz. A mit ti egy óra alatt összevásároltok, azt sokszor egy év alatt sem bírjuk — kifizetni.”

Talányok.

Szám-rejtvény.

2, 14, 5.

Ez maga a megtestesült szeretet.

9, 12, 4, 32, 35.

Emezt pedig a halásznál megleled

23, 28, 15, 11, 1.

Ez színével s illatával elbájol.

6, 30, 27, 24.

Ezt pedig fujd és szorongasd, csak úgy szól.

7, 21, 31, 34, 8.

Egből jó ez, adj érte köszönetet.

13, 28, 18, 26, 33.

Fél ikessző ha a másik félt elveted.

19, 10, 25, 32, 30.

Fordítsd ezt meg, s állítja, hogy nem Elek.

16, 5, 11, 17, 29, 22.

Czukor-féle, szereti a kis gyerek.

1—35.

Az egész egy szép igazság, melyet tagad a rút gazság.

A lapunk mult számában közölt talányok helyes megfejtése: a földrajzi talányé: „Rima-Szombat”, a névrejtvényé: „Ime szent lakodba jöttem”.

A megfejtők közül a nyeresemény könyvet Herceg Ferencztől: „Gyurkovics Leányok”-at Pálfi Ernőné nyerte.

Helyesen megfejtették: Klein Bella, Papp Jenő, Kohn Irma, Kiss Lajos, Bihari Imre, (Budapest), Illésy Károly, Galgóczi Ella, Nagy Gábor, Virág Aranka (B. Újfalu), Pálfi Ernőné, Gyovai Ilona (Budapest), Molnár Eszter, Székely József, Grün Sarolta, Kun Imre (Nagy Károly).

Felhívás.

Az első felév végén tisztelettel kérjük t. olvasóinkat, hogy előfizetési hátralékaikat és új előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek.

A „DEBRECZENI LAPOK”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Szerkesztői üzenetek.

N. Sz. R. Budapest. Szives ígéretére régen várjuk a kilátásba helyezett tárcza cikkeket. Reméljük, hogy azokat, melyek előtt miután nyitva áll tárcza rovata, már közelebb megkapjuk.

D. S. Az előfizetéseket leggyorsabban postautalványon küldheti be, de előfizethet bármely postahivatalnál is.

B. M. Battonya. Amint meggyőződhetek róla, a mult számban hosszabb tárczacikkét hoztuk, jelen számában pedig másik cikkét hoztuk. Várjuk az ígért többi kéziratokat is.

N. B. A hírlapírók otthonának megalakulása előtt az előkészítő bizottság több estély rendezését vette tervebe. Az elsőt mához egy hétre tartják meg.

Phönix-hajkenőcs

a Stuttgarteri egészségügyi és betegápolási kiállításon 1890-ben díjat nyert. Orvosi vélemény és egyetlen realis és ártatlan szer, hogy uraknak és nőknek teljes úde hajzapot növeszsen; igen fiatal uraknál erős bajszot növeszt. Sikerért és ártatlansáért jótállás. Egy tégely 80 kr., postai küldemény vagy utánvét 90 kr.

K. HOPPE, WIEN, XIV., Schweglegasse 12.

Kwizda Ferencz János

KWIZDA-féle
Restitutionsfluid

cs. kir. szab. mosóvíz lovaknak

Egy palackkal 1 frt 40 kr. o. ért.

Kwizda-féle patakenőcs érdes és töredezett patakra 1 doboz á 400 grm. ára 1 frt 25 kr.	Kwizda-féle pataragasz mesterséges pataszaru, 1 rud ára 80 kr.	Kwizda-féle kresolin kenőcs pata conserváló szer, 1 szelence á fél kiló 1 frt 10 kr.
Kwizda-féle baromfi-por elieségpótlék és óvszer 1 doboz ára 50 kr.	Kwizda-féle nyeregszappan a nyereg és szíjszerszámok tisztítása és konzerválásához 1 szelence ára 1 frt.	Kwizda-féle patkányirtó patkány és egér pusztító szer, mé- regmentes, 1 rud 50 kr.

Kwizda-féle erőtápanyag lovak és szarvasmarhák-
nak 1 doboz á 5 adaggal 30 kr., ládáska 50 adaggal
3 frt, ládáska á 100 adaggal 6 frt.

Kwizda-féle sertéspor
étrendi szer a hizás elősegítésére. — Kis doboz 60 kr.,
nagy doboz 1 frt 20 kr.

KWIZDA-féle
Korneuburgi marha-táppor

étrendi táplálószer lovak, szarvas-
marha és juhok számára.

Ára 1/2 doboznak 70 kr., 1/2 doboz 35 kr.

Szab. szárszalagvédő gummiból
(Kwizda szabadalma.)

A szab szárszalagvédők szürke, fekete, barna és
fehér színben 4 nagyságban állítanak elő és pedig
bal- és jobb lábhoz. A megerősítőhöz méret a—a-nál

20—22 cm. ker.-nél megfelel 1. sz. nagys.
22—24 ” ” ” ” 2. ” ” ”
24—27 ” ” ” ” 3. ” ” ”
27—30 ” ” ” ” 4. ” ” ”

A szab. szárszalagvédők ára szürke színben da-
rabonként: 1. sz. 2 frt 50 kr., 2. sz. 2 frt 70 kr.,
3. sz. 2 frt 90 kr., 4. sz. 3 frt 30 kr.

A szárszalagvédők fekete, barna és fehér szín-
ben darabonként minden nagyságban 20 krral drá-
gábbak, mint szürke színben.

Alapított
1853-ban.

Naponkénti postai szétküldés a főraktár által:
Kerületi gyógyszerár Korneuburg, Bécs mellett.

SZABADALMAZOTT
 — légmentes —
BEFŐZŐ ÜVEGEK
 gyári áron.
Angol befőző üvegek
 elpattanástól ment,
darabja 2 krtól feljebb.
 Hólyag papirt, kötöző zsineget
 ajánl
Uj PÁJER JÓZSEF
 üveg és porcellán üzlete.

Tóth Testvérek
 női divat üzletében
 Debreczen, Kossuth (Czepléd) utca.

Teljes üzletfelosztás végett
rendkívül meglepő
olcsó
 árak mellett.
 Minden raktáron levő női di-
 vat áruk, lehető leggyorsab-
 ban eladatnak.

- Szép színű sima szövetek méterje
 25 kr.
 Francia és angol kelmék kü-
 lönféle olcsó árakon.
 Francia delin mtr. 45 kr.
 Francia Szatin mtr. 45 kr. és feljebb.
 Francia Pikék mtr. 35, 38, 40, 45 kr.
 Francia Battiszt mtr. 30, 35, 40.
 Cosmanosi és francia Lewantinok mtr.
 25, 28, 30, 35 kr.
 Foulardin Szatin mtr. 15 kr.
 Derékbélés Szatin mtr. 20, 22, 25, 28.
 Sima atlasz Szatin mtr. 30, 35, 40, 45 kr.

Uj iparvállalat.

Van szerencsém úgy az építő, mint az építető uraknak, nemkülönben a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy

pala- és cserépfedő

munkálatokra berendezett iparvállalatomat

Nagyváradról Debreczenbe helyeztem át. E szakba vágó **uj munkákat**, mint **javításokat**, valamint **fedelmunkákat** a legjutányosabb árban vállalok el.

Becsés megrendelések elfogadtatnak **Preiser S.** bádogos üzletében (városház-épület, Szabó Lajos fiai üzletével szemben.)

Főtörékvésem, hogy a megrendeléseket mindenkor pontosan teljes megelégedésre olcsó árért készítek el, hogy ez által t. megbízóim teljes megelégedését ki érdemeljem.

Teljes tisztelettel

Tassy Károly,

pala- és cserépfedő mester
 Két malom-utca 915. sz. a.

Javítások pontosan teljesíttetnek.

Sternberg A. és Testvére

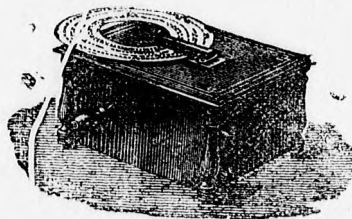
cs. és kir. szab. hangszer-ipar
 Budapest VII. k. kerépesiut 36
 Saját gyártmányu, mindennemű hang-
 szerek és azok kellékel és alkatré-
 szel. Mindennemű hangszerek és se-
 nélömlök javítása és hangolása
 szakzerű pontossággal teljesítetik.

Számoló ezédula ingyen küldetik.
 Ócska hangszerek becsereitettek.

Cs. és kir. szabad. „Columbus“ czimbalomverőtej megszünteti az eddigi pamutozást és czérnázást, erős és csengő hangot nyerünk általa. Minden verőre bárki ráhuzhatja és mindenkor le is huzhatja. Sohasem pusztul el. Ára a verőpálcákkal együtt az utóbbiak minősége szerint 1.50, 2 frt, 2.50, 3 frt és 3.50. Külön a „Columbus“ verőfej párja 1.— frt.

Legujabb! Legujabb!

INTONA

elpusztíthatatlan aczéhangokkal, változtatható érczjátéklapokkal és korlátlan műsorral.

Ezen új találmányu hangszerrel minden előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül száz meg száz tetszés szerinti zenedarabokat lehet játszani. Ára 12 frt, a kótalapok drábjá 30 kr. Megrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétellel teljesíttetnek.

HARMONIKA

saját készítményü

a legkitünőbb hangokkal,
 3 füttől kezdve 4.—, 5.—, 6.—, 7.—, 8.—, 10.— forintig és feljebb.

Különlegességek aczéhangu harmonikákban.

Legujabban megjelent

Magyar harmonika-iskola

az egy vagy kétsoros harmonikához (30 legszebb zenedarabbal), melynek segélyével minden előzetes zeneismeret nélkül a harmonika játszást egy fél óra alatt mindenki megtanulhatja. Az egyesoros harmonika-iskola ára 1 frt, a kétsoros harmonika-iskola ára 2 frt, mely összeg beküldése után bérmentve küldjük.

Vidéki megrendelések legpontosabban, ingyen csomagolás mellett eszközölteknék.

Van szerencsém szives tudomására hozni, hogy 34 év óta fönnálló csemege és gyarmatáru üzletemet változatlanul, tovább fentartani szándékozván, annak vezetésével

Dömök Béla urat

biztam meg, ki üzletemben való néhány hónapi foglalkozása alatt hasznos munkatársamnak bizonyult és kinek szakképzettsége és ügybuzgalma kellő biztosítékot nyujt arra nézve, hogy igen tisztelt vevőim minden tekintetben gondos és előzékeny kiszolgálásban fognak részesülni.

Raktáramat minden szakmámba vágó legjobb minőségü árukkal ujonnan felszereltem és így minden igénynek legjobban megfelelehetek és mindenkor tisztán kezelt árukkal szolgálhatok; azon körülmény pedig, hogy áruimat kizárólag a közvetlen forrásokból szerzem be, módot nyujt arra, hogy a a legolcsóbb árakat számíthassam.

Üzletem iránt eddig nyilvánult bizalomért hálás köszönetemet fejezván ki, tisztelettel kérem miszerint azt jövőben is megtartani méltóztassék.

Kiváló tisztelettel

GERÉBY FÜLÖP.

Ötven fütt meghaladó füzeterü rendelmények bérmentve szállítatnak vidékre.

SCHWARZ MÁRTON ingatlanok közvetítő irodája

Debreczen Széchényi-utca 1813. sz. a.

Házak, földbirtokok, tanyák, kaszálók, erdők és szőlők vétele, eladása és haszonbérbe adása a leggyorsabban eszközöltetnek.

Debreczen közelében 750 hold területű kitűnő talajú fekete föld birtok, 45 hold dohány termelési engedéllyel, 1896. január 1-től haszonbérbe kiadó.

16 nyilas tanya föld haszonbérbe kiadó.

125 hold kitűnő minőségű fekete föld birtok, szép úri lakkkal, gazdasági épületekkel, teljesen instruálva eladó, vagy haszonbérbe adó.

Kossuth utca elején két szép bolthelyiség kiadó.

12 régi boglyás kaszáló haszonbérbe adó.

Kossuth utca 51-ik szám alatt két szoba, konyha, élék kamara, augusztus hó 1-étől butorral, vagy a nélkül haszonbérbe kiadó.

Halápon 4 boglyás kaszáló eladó.

Élénk forgalmu mellék utcán egy ház, bolt helyiséggel eladó.

M. Pályi és a vértesi határban 75 hold (1200 négyszög ölével) kitűnő minőségű homok föld eladó.

Kéese-utcán egy bolthelyiséggel ellátott ház eladó. Ára: 4000 frt, teher rajta 1750 frt.

Burgondia-utcán, egy ház, nagy utozai fronttal eladó.

Szabolcsmegyében egy 2150 hold területű, kitűnő birtok, teljes instruktívál, szép úri lakkkal, gazdasági épületekkel, haszonbérbe kiadó. A birtokból 1600 hold szántó föld, 200 erdő és 250 hold kaszáló.

Káza és Eperjes vidékén egy gyönyörű fekvésű nemesi birtok, kastélyval, díszes parkkal eladó.

Nagy-Szőllős határában, egy 5-600 holdas birtok haszonbérbe kiadó. Teljes felszereléssel vagy a nélkül.

Egy jó karban lévő 8 lóerejű cséplőgép kedvező feltételek mellett eladó.

Törlesztés jelzők kölcsönök birtokokra, házakra, telkekre, rövidebb vagy hosszabb időre, a becsérték után $\frac{3}{4}$ részéig, az intézet által felmondhatlanul, legelőnyösebb feltételek mellett közvetítetek.

Debreczen legszebb helyén egy palotaszzerű szép, új emeletes ház eladó.

Gezterédi határban 29 hold területű buza-termő fekete földbirtok eladó. Ebből 4 hold kaszáló és külön 1 hold szőlő. Elvan látva jókarban lévő épülettel, istállósval s közel van a községhez. Ára 5000 frt. A vételhez elég 1000 frt és a többi, eladó javára reáblázandó. E birtok egy debreczeni házzal csere útján is eladó.

Kétmalom utcán, egy 10 évig adómentes új ház eladó. Ára 2800 frt, teher van rajta 1500 frt, mely rajta maradhat.

A főtér közelében egy szép új ház, nagy, kényelmes urilakkal s kisebb lakásokkal eladó. Ára: 22000 frt. Ugyane házban, egy 5 szoba, előszoba, konyha, cselédszoba s hozzá tartozókból álló lakás kiadó.

A Collégium közelében egy ház, 17 öl földdel vagy föld nélkül eladó. Ára 6000 frt, földdel 7200 frt, eger van rajta 2500 frt.

A vasút közelében egy bolthelyiséggel ellátott ház eladó. Ára: 4000 frt, teher van rajta 1750 frt.

Káza-utcán egy ház 5500 frtért eladó. Teher van rajta 2500 frt.

Kis-mester-utcán egy 9000 frtos ház, melyen 5000 frt teher van, eladó.

Beiratások díjtalanul eszközöltetnek. Felvilágosítások díjtalanul adatnak. Díjak, csak a sikerült közvetítés esetében fizetendők.

Kerékpárosok figyelmébe.

Addig senki ne rendeljen, vagy ne vegyen kerékpárt, amíg FOGL JÓZSEF LAJOS Budapesti első és legnagyobb kerékpár-gyár fő-raktárának legújabb árjegyzékét át nem nézte.

Nálam kapható a legújabb modellű Pneomaticus Safeyt teljes felszereléssel, csinos és igen elegáns kiállítással 150 frttól feljebb két évi jótállás mellett. Saját javító műhelyvel rendelkezem s mindennemű kerékpár és varrógép javítást jól és olcsón végeztetek.

Árjegyzékek 10 kr. bélyegeken való beküldése ellen küldetnek szét.

Fogl József Lajos, műgépész
Budapest, Andrassy-ut 48. sz. (Oktogon)

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Uj üzlet megnyitás.

Lusztig Gyula és társánál
DEBRECZEN,

Nagy-Hatvan-utca 1098. szám alatt,
az „Iparos ifjak önképző körével“ szemben.

LEGFINOMABB PETROLEUM,
mindennemű

száraz, por- és olajba töröt kész
FESTÉKEK,

valamint a legjobb minőségű szobapadló és minden-
nemű másféle lackok.

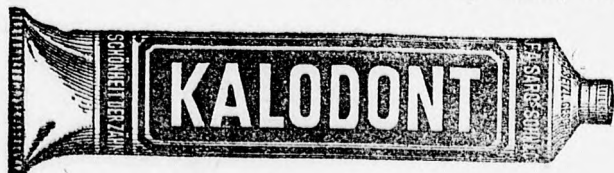
Legfinomabb gazdasági kocsikenőcs,
bőrzsir, halzsir, mindennemű GÉPOLAJ.

Ecsetek, egyszóval asztalos, mázolók, szobafestők,
bádogos, szijgyártók és gazdasági cikkek

LEGOLCSÓBB
bevásárlási forrása.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

SARG-féle egészségügyi hatású megvizsgált
(Bizonyítvány Bécs, 1887. Julius 3.)

sok millió-szor

kipróbált, jónak bizonyult s
fogorvosilag ajánlott,
egyszerűsámd

a legolcsóbb fogtisztító- és
fenntartó szer.

Mindenütt kapható.

Debreczen, 1895. Nyomatott Kutasi I. könyvnyomdájában.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Legolcsóbb bevásárlási forrás!